

digheder, udreven af hele den øvrige Sammenhæng af Lovgivning, forekommer det mig, at vi, som den ærede Minister bemærkede, have et tilstrækkeligt Bærn for de ulykkelige Ægtefæber. Et Ægtefæbet først kommet paa det Stadium, at Mand og Hustru bortse fra hinandens Beloville, saa er Skilsmisse og Separation det virksomste, men ogsaa det eneste virksomme Middel. Det, som den ærede Forslagsstiller her vil byde som en Slags Ækvivalent for Skilsmisse, gjør kun Sagen værre; det er kun at byde Kvinden i et saadant Ægtefæb et Vaaben, som man gjerne kan anse for virksomt; men man skal lægge Mærke til, at Manden da er i Stand til, alt som dette flette Forhold udvikler sig, igjen at væbne sig mod dette Vaaben og altsaa i det private Husliv at tilintetgjøre Virkningerne deraf. Naar man f. Ex. saaledes siger, at Leiekontraktens Underkrift i Fremtiden, hvis dette Lovforslag bliver til Lov, rimeligvis bliver fordret af saavel Hustruen som Manden, tvivler jeg paa, at det vil faae Noget som helst at betyde, thi jeg tror ikke, at Eieren af den udleiede Leilighed vil være opmærksom paa dette Forhold. I alt Fald vil der gaa lang Tid hen, inden man bliver det. Naar man derimod gjør det lovfaste, at Konen kan forlange at underskrive Leiekontrakten, da den ellers ikke vil være gyldig, saa kunde jeg tro paa, at det i dette særlige Forhold vilde kunne hjælpe Noget, men ellers kan jeg ikke tro det. Nu forudsætter jeg nemlig, at Konen ikke har underskrevet Kontrakten, og at dette meget flette Forhold, som den høitærede Justitsminister tænkte paa, indtræder; da staar Kvinden der med sit Særeie, Manden staar med Fællesboet i samme Leilighed, og saa tillader jeg mig at spørge, om Manden er berettiget til, hvad enten det flette Forhold indtræder eller ikke, at kaste Konens særlige Eiendele ud af Leiligheden? Jeg tror: Jo. Jeg tror, at han er berettiget dertil; han kan sige: Det er ikke mit, jeg vil ikke have det her. Vil man altsaa paa den Maade ad denne Vej værges Hustruens Stilling i Huset, tror jeg, at man skal gjøre de hende tillagte Rettigheder langt større; saa kommer man til det, som det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup) pegede paa, nemlig til Særeie, at, uagtet Folk indgaa Ægtefæb, beholde de hver deres Eiendele, hver deres retslige Eiendomsstilling. Da kunde jeg forstaa, at Loven kunde faae en saadan Virkning paa alle Omraader; ellers kan jeg ikke forstaa det. Jeg tror ingenlunde, at dette lille Lovforslag vil faae de Følger i den Henseende, som man her peger paa. Men derimod tror jeg vedblivende med min ærede Ven her tilhøire (N. Christensen), at, hvad man meget let kan afstedkomme — i alt Fald kan Ingen vide, hvad der kan ske, førend man ser det — er, at give ny Anledning til fortsatte Stridigheder mellem Ægtefællerne, meget snarere, end at Lovforlaget skulde kunne bidrage til at læge dem, og der er navnlig

en Bemærkning af den ærede Forslagsstiller, som jeg endnu i den Henseende vil fremdrage. Det ærede Medlem siger, at han vil gaa over Gjærdet, hvor det er lavest. Det er nemlig en Yttring, som jeg overfor den Forstaaelse af Loven, som den har faaet, navnlig ved den høitærede Justitsministers Forklaring, ikke rigtig kan forstaa. Men i Forhold til, hvad jeg antog, at den ærede Forslagsstiller særlig havde villet sigte paa med sit Lovforslag, nemlig ulykkelige Ægtefæber imellem Arbejdsfolk, kunde jeg skjønne, at den ærede Forslagsstiller havde sigtet paa et Sted, hvor Gjærdet var lavest, og man der kunde komme over. Men jeg tror ikke, at det vilde være tilraadeligt at se efter de lave Steder eller de høie Steder i vor Lovgivning, men at se paa, hvad der kan tjene det fælles Bedste, hvad der tjener Samsundet fremfor Alt, men dernæst ogsaa dette Samsunds enkelte Medlemmer. Jeg tror derfor, at alle saadanne Særlove om smaa Forhold, som sigte paa ganske særlige Klasser og Stillinger i Samsundet, skal man vogte sig for. De ere ikke demokratiske, det tillader jeg mig at sige den ærede Forslagsstiller, men de ere ægte aristokratiske.

Suel: Det forekommer mig unegtelig, at saaledes som de faktiske Forhold nu have udviklet sig, har dette lille Lovforslag Krav paa det høie Things Sympathi, og det forekommer mig, at det ogsaa fra forskjellige Sider er blevet omtalt saaledes, at man kan vente, at den i Lovforlaget nedlagte Tanke i det Mindste vil bære nogen Frugt, tilmed da ogsaa den høitærede Justitsminister har udtalt sig gunstig om den i Lovforlaget liggende Tanke. Naar det fra nogle Sider er blevet dadellet, at dette Lovforslag er fremkommet, da forekommer det mig, at denne Dadel har været begrundet deri, at man har fundet, at Lovforlaget ikke gik vidt nok, at det ikke udtømte sit Omie, men kun, saa at sige, berørte den yderste Spidse deraf, og derfor ikke kunde antages at afhjælpe den Trang, som unegtelig er tilstede paa dette Omraade. Men jeg vil dertil sige, at vi maa vel vogte os for, at det skulde gaa her, som det saa ofte gaar, at det Bedste er det Godes værste Fjende, det vil sige, at i Bestrøbelserne efter at faae den bedste Løsning af et Spørgsmaal bliver man staaende ved det Gamle, iden at opnaa Noget. Jeg tror; at man maa hellere gaa den modsatte Vej og søge at faae det Gode; man kan faae i Dieblicket; og opsætte Bestrøbelserne for at faae det bedste Resultat, til det en Gang kan lade sig gjøre. Jeg tror altsaa ikke, at man skal frygte at gaa den Vej, som den ærede Forslagsstiller har foreslaaet, nemlig at begynde Reformerne stykkevis og tage denne Stump af en Lov, som man kan faae, og det tror jeg, at man skal gjøre i den Gæfjendelse, at de faktiske Forhold paa dette Omraade ere gaaede forud, om jeg saa maa sige, i deres Udvikling, for Lovgivningens Udvikling. Det